

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Blansko

Zámek 3, 678 01 Blansko

Identifikátor školy: 600 003 124

Termín konání inspekce: 4. – 8. duben 2005

Čj:	12-1148/05-11024
Signatura	o11ky502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) je příspěvkovou organizací zřizovanou Jihomoravským krajem, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno. Jedná se o čtyřoborovou ZUŠ, která poskytuje základy uměleckého vzdělání v přípravném, I. a II. stupni základního studia celkem 806 žákům. Z toho 577 se vzdělává v hudebním, 40 v tanečním, 151 ve výtvarném a 38 v literárně-dramatickém oboru. Počet žáků respektuje stanovenou kapacitu školy – 940 žáků. Na základě projeveného zájmu veřejnosti a možností ZUŠ vyučuje škola v hudebním oboru hru na pestrou škálu hudebních nástrojů (klavír, akordeon, elektronické klávesové nástroje, kytaru, housle, violoncello, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, pozoun, bicí nástroje). Dále nabízí výuku pěvecké hlasové výchovy, sborového zpěvu a techniky zvukového záznamu. Výuka probíhá v kmenové budově školy a na jejich třech odloučených pracovištích – Kollárova 8, Blansko (vlastní budova), Rájec-Jestřebí a Černá Hora (v prostorách místních ZŠ).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v hudebním a výtvarném oboru
- průběhu a výsledků vzdělávání ve výuce výtvarného a vybraných předmětů hudebního oboru (hra na dechové dřevěné nástroje, klavír a hudební nauka)

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální podmínky výuky sledovaných oborů školy jsou z pohledu odborné kvalifikovanosti pedagogického sboru velmi dobré. Výuku hudebního oboru zajišťuje včetně vedení školy 28 pedagogických pracovníků, z nichž pouze 3 zatím neabsolvovali požadované vzdělání (jeden učitel již studuje a další se připravuje ke studiu příslušné školy). Výtvarný obor vyučují čtyři učitelky. Dvě z nich nemají odborné výtvarné vzdělání doplněné pedagogickým studiem. Při stanovení skladby úvazku vedení školy uvážlivě využívá odborné předpoklady učitelů z pohledu jejich nástrojové profilace. V případě, kdy někteří pedagogové si přibírají vzhledem k potřebám školy i výuku hry na další nástroj, jedná se většinou o nástroj příbuzný. Děje se tak s přihlédnutím k jejich zkušenostem a schopnostem.

Výchovně-vzdělávací činnost ZUŠ a její celkový provoz jsou dobře zabezpečeny. Organizační řád školy jasně vymezuje její funkční členění v úseku výchovy a vzdělávání a v úseku správním. Kompetence členů vedení školy, stejně jako pracovní náplně všech kategorií zaměstnanců, jsou jasně stanoveny. Přenos informací uvnitř ZUŠ je účinně zajištěn.

Při vedení zaměstnanců usiluje ředitel ZUŠ o vytváření příznivé pracovní atmosféry. Vychází přitom z dobré znalosti odborných kvalit pedagogů. Podporuje jejich aktivitu a tvořivost. Vytváří podmínky pro jejich participaci na činnosti a rozvoji školy. Jako poradní a metodické orgány jsou ustanoveny pedagogická a umělecká rada, jejímiž členy jsou vedoucí jednotlivých oborů, v případě hudebního oboru vedoucí jednotlivých oddělení. Svoji roli plní dobře. Ředitel školy si uvědomuje důležitost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro jejich odborný růst a vytváří pro ně podmínky. On i jeho zástupkyně studují školský management na Karlově univerzitě. Podporuje a finančně kryje účast učitelů na akcích

pořádaných akreditovanými vzdělávacími institucemi, kterých se většina pedagogů v souladu s potřebami výuky aktivně účastní.

Vnitřní kontrolní činnost vychází ze specifik práce ZUŠ. Zabezpečuje dostatečně potřebnou zpětnou vazbu. Její konkrétní náplň v oblasti odborné pedagogické činnosti, kontroly povinné pedagogické dokumentace a ekonomicko-provozního úseku školy je zpracována ve vnitřní směrnici školy „Kontrolní systém“ a „Ročním plánu kontrolní činnosti“. Základním zdrojem informací o úrovni a efektivitě vzdělávání jsou výkony žáků na besídkách, koncertech, postupových zkouškách, soutěžích, výstavách a veřejných vystoupeních. Průběh vzdělávání je sledován v rámci hospitační činnosti. Zjištění z kontrol jsou analyzována a vyhodnocována. V případě potřeby jsou přijímána opatření. Kritéria hodnocení práce zaměstnanců školy jsou konkrétně stanovena a pracovníkům známa. Slouží jako podklad pro motivující stanovení nenárokových složek mzdy.

Velmi dobré personální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program a pozitivně ovlivňují úroveň vzdělávání.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola sídlí v prostorách zámeckého objektu v centru města, které jsou pro potřeby ZUŠ stavebně upraveny a účelně přizpůsobeny. Další přestavba a dostavba školy se připravuje. Hudební obor disponuje vzhledem k počtu žáků a učitelů odpovídajícím počtem vhodně zařízených učeben. Standardně jsou vybaveny pianiny nebo klavírními křídly. Ve všech je k dispozici moderní audiotechnika. Pro koncertní činnost slouží komorní sál. Výtvarný obor využívá pro svoji činnost v kmenové budově ZUŠ funkčně vybavenou učebnu ateliérového typu a keramickou dílnu. Obě učebny svými prostorovými dispozicemi a vybavením poskytují adekvátní pracovní podmínky. Malá část výuky, specializovaná především na přípravu žáků k talentovým zkouškám ve školách s výtvarným zaměřením, je realizována na odloučeném pracovišti školy v budově bývalých jeslí. Obor zde má pro tyto účely k dispozici vhodné materiální zázemí. Ředitel ZUŠ usiluje o vyvážený rozvoj jednotlivých oborů a oddělení a dle finančních možností zabezpečuje v úzké součinnosti s poradními orgány školy další zkvalitňování materiálních podmínek výuky. Upravené a kulturní prostředí historické zámecké budovy je pro činnost školy velmi vhodné.

Velmi dobré materiálně-technické podmínky sledovaných oborů umožňují realizovat jejich vzdělávací program a pozitivně ovlivňují kvalitu vzdělávání.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy/Vyučované obory

Základní umělecká škola je čtyřoborová. Poskytuje v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol základy uměleckého vzdělání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru.

Výuka je organizována v přípravném a základním studiu I. a II. stupně. Při stanovení časové dotace výuky škola vychází z platných učebních plánů hudebního a výtvarného oboru ZUŠ - č. j. 18 418/95 a č. j. 18 455/2002-22. Týdenní časová dotace individuální nástrojové výuky (1 – 1,5 vyučovací hodiny týdně) je dodržována. Na rozdíl od většiny škol je výraznou měrou využívána horní hranice této dotace, což je pro kvalitu výuky pozitivní. Všichni žáci absolventských ročníků I. a II. stupně a všichni žáci II. stupně výuky hry na klavír mají 1,5

vyučovací hodiny. Tuto dotaci na základě projednání uměleckou radou poskytuje škola rovněž i některým dalším talentovaným žákům. Výuka hudební nauky je zabezpečena v požadovaném rozsahu. Rovněž na výuku komorní a souborové hry klade škola velký důraz. Vyjma klavírního oddělení, což je typický problém všech škol, je až na ojedinělé výjimky velmi dobře zajištěna. Ze 77 žáků neklavírních oddělení, kteří ji mají učebními plány stanoveny, je v ní aktivně zapojeno 64 žáků. Časová dotace výuky výtvarného oboru je realizována v souladu s výše uvedenými učebními plány.

Povinná pedagogická dokumentace je vedena. Dílčí nedostatky v jejím vedení zjištěné v průběhu inspekční činnosti částečně snižují její průkaznost o průběhu vzdělávání a svědčí o nižší účinnosti kontroly v této oblasti.

Pravidla studia ve škole a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců obsahuje „Školní řád“. Výuka probíhá podle stabilních rozvrhů hodin. Rodiče jsou seznamováni s výsledky práce svých dětí prostřednictvím žakovských knížek. Komplexnější informace získávají na třídních besídkách. Výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou veřejnosti prezentovány na školních koncertech, vystoupeních a výstavách. Informace o činnosti ZUS jsou rovněž rozšiřovány prostřednictvím regionálního tisku a kabelové televize.

Hudební obor (hra na klavír, zobcovou a příčnou flétnu a hudební nauka)

Sledovaná výuka měla velmi dobrou úroveň. Vyučující byli na hodiny po metodické stránce připraveni. Vhodně volili učební látku, která odpovídala individuálním potřebám žáků. U některých dětí se však její náročnost pohybovala ve spodním pásmu požadavků platných učebních osnov.

Hodiny instrumentální výuky měly standardní průběh. Žáci se nejprve rozehráli na stupnicích a akordech, dále následovaly etudy a v závěru přednesová skladba. Volené pracovní tempo bylo úměrné celkové vyspělosti žáků. Vhodně zařazované relaxační chvílky měly pozitivní vliv na psychohygienu vzdělávání. Vyučující přiměřenými metodami a formami práce vedli žáky k osvojení základních instrumentálních návyků. Ve výuce **hry na klavír** kladli důraz na uvolněný posed a postavení ruky. Od žáků požadovali celkovou uvolněnost a správnou techniku instrumentální hry. Rozvíjeli jejich muzikální projev, upozorňovali na dynamické dimenze a rozdíl mezi melodickým a doprovodným hlasem. Neopomínali vlastní ukázky hry problémových míst. Do výuky zařazovali hru z listu či čtyřruční hru. Metodicky vedli žáky, jak postupovat při domácí přípravě. U **zobcové a příčné flétny** kontrolovali vhodný postoj, dýchání a konkrétní artikulaci. Při interpretaci studovaných skladeb požadovali od žáků správnou interpretaci dle notového zápisu a rytmickou přesnost. U přednesových skladeb rozvíjeli jejich hudební výraz. Průběh výuky **hudební nauky** odpovídal stanoveným výukovým cílům. Organizační pokyny byly věcné a srozumitelné. Nové učivo mělo návaznost na dříve získané poznatky. Učební látka byla řádně vysvětlena a učitelky si pomocí různých problémových úkolů ověřovaly její správné pochopení žáky. Kladly důraz na kontinuitu mezi teorií a praxí. U některých žáků však byly patrné slabší teoretické znalosti. Výuka byla prokládána různými činnostmi (rytmické, intonační a sluchové), do kterých se žáci aktivně zapojovali. Účelně byla využívána audiotechnika a různé orffovy nástroje.

Ve většině sledovaných hodin učitelé rozvíjeli u dětí muzikální projev. Prohlubovali jejich zájem o studovaný nástroj a vztah k hudbě. Podněcovali je k lepším výkonům. Vstřícná pracovní atmosféra vytvářela pocit muzikantského partnerství. Komunikace mezi učiteli a žáky byla dobrá. Vyučující je účinně motivovali a podněcovali. Hodnocení jejich výkonu probíhalo průběžně. Při zvládnutí dílčích úkolů je pochválili, což mělo motivační funkci.

Průběh a výsledky sledované výuky hudebního oboru měly celkově velmi dobrou úroveň.

Výtvarný obor

Výuka je organizována v jedenácti skupinách žáků od přípravného po II. stupeň základního studia. Probíhá pod vedením čtyř učitelek vyučujících na částečný pracovní úvazek. Počet pedagogů přepočtený na plně zaměstnané činí 1,6. Úroveň výtvarného vzdělávání byla posuzována nejen přímým vstupem do výuky, ale i prohlídkou vystavených a archivovaných či fotograficky dokumentovaných žakovských výtvarných prací.

Tři vyučující realizují výuku dle varianty A učebních plánů (všeobecné výtvarné vzdělávání). Jedna z nich se přitom zaměřuje na přípravu žáků k talentovým zkouškám na školách s výtvarným zaměřením, kde její studenti dosahují výrazných úspěchů. Čtvrtá učitelka nabízí zájemcům specializovanou výuku dle varianty B učebních plánů, s hlavním předmětem studia – keramika. Časová dotace a předmětová skladba výtvarných činností jsou dodržovány. Při plánování a přípravě výuky učitelky často funkčně využívají řetězení úkolů formou výtvarných řad. Obsahová náplň výuky je v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávacího programu výtvarného oboru ZUŠ.

Vyučovací lekce byly dobře připraveny. Měly jasné vzdělávací cíle. K jejich naplnění vedla volba vhodných výtvarných úkolů, které v úvodu hodin učitelky dětem srozumitelně objasnily a přiblížily. Navazovaly přitom na jejich dříve získané poznatky a zkušenosti. Výklad často podpořily názornými ukázkami. V průběhu hodin práci citlivě usměrňovaly. K žákům přistupovaly individuálně. Poskytovaly jim dostatek prostoru pro originalitu řešení výtvarných úkolů. Materiální podpora vzdělávání potřebným výtvarným materiálem a pomůckami byla ve vztahu k realizovaným činnostem ve všech případech velmi dobrá. Efektivitě vzdělávání napomáhala dobrá organizace výuky, vedoucí k účelnému využití vyučovacího času. Pouze nedochvilnost dětí částečně narušovala průběh vzdělávání.

Přestože účinná vstupní motivace byla sledována jen v části vyučovacích lekcí, cíleným výběrem pro děti přitažlivých úkolů se vyučujícím dařilo probudit jejich zájem o výtvarnou činnost. Jejich pracovní aktivitu dále posilovala velmi dobrá úroveň interakce a komunikace mezi učitelkami a dětmi. Žáci pracovali se zaujetím a chutí. Vzájemné respektování a dodržování zažitých pravidel chování napomáhaly vytváření příznivé pracovní atmosféry.

Během výuky prováděly učitelky citlivé průběžné hodnocení, které mělo motivující funkci. V závěru vyučovacích hodin většinou stručně zhodnotily dosažené výsledky. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení dětí bylo sledováno méně často.

Kvalitní fotograficky dokumentované či vystavené práce žáků v prostorách kmenové školy, na jejím odloučeném pracovišti a galerii ZUŠ vypovídají o odborně správném vedení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání výtvarného oboru měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou sledovány. Standardním způsobem ověřování vzdělávacích výsledků jsou postupové a závěrečné zkoušky. Z jejich průběhu jsou vedeny příslušné protokoly. Dalším hodnotícím nástrojem je posuzování výkonů žáků na interních a veřejných vystoupeních ZUŠ, úspěšnost v soutěžích a při talentových zkouškách na školy s uměleckým zaměřením.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Sledovaná výuka hudebního a výtvarného oboru jako celku měla velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- O kvalitě výchovně-vzdělávací práce školy svědčí úspěchy jejich žáků v soutěžích a přehlídkách ZUŠ, a to nejen v okresních, ale i krajských a celostátních kolech. Studenti jednotlivých oborů ZUŠ bývají každoročně úspěšní při talentových zkouškách na středních, vyšších odborných a vysokých uměleckých či pedagogicko umělecky zaměřených školách.
- Škola prezentuje svoji činnost a výsledky výchovně-vzdělávací práce jednotlivých oborů, pedagogů a žáků řadou veřejných koncertů, výstav a vystoupení. Tyto aktivity obohacují kulturní život města a okolí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 22 524/2002-21 s účinností od 1. září 2002
2. Výkazy žáků a vyučovacích hodin za školní rok 2004/2005 (hudební a výtvarný obor)
3. Katalogy o průběhu studia v hudebním a výtvarném oboru ve školním roce 2004/2005
4. Rozvrhy hodin učitelů v hudebním a výtvarném oboru ve školním roce 2004/2005
5. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku v hospitované výuce ve školním roce 2004/2005
6. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2003/2004
7. Školní řád
8. Záznamy z jednání pedagogické rady a umělecké rady
9. Organizační řád Základní umělecké školy Blansko
10. Vnitřní směrnice školy „Kontrolní systém“
11. Roční plán kontrolní činnosti
12. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy v hudebním a výtvarném oboru ve školním roce 2004/2005
13. Výroční zpráva o činnosti Základní umělecké školy Blansko za školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Škola má pro naplnění realizovaného vzdělávacího programu ve sledovaných oborech vytvořeny potřebné personální předpoklady. Většina výuky probíhá pod vedením odborně kvalifikovaných učitelů. Vedení školy efektivně organizuje výchovně-vzdělávací činnost a provoz ZUŠ. Velmi dobré personální podmínky se pozitivně projevují v kvalitě vzdělávání poskytované školou.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují realizovat výchovně-vzdělávací práci v souladu s požadavky závazných učebních dokumentů. Účelným využíváním a vybavením školních prostor se daří vytvořit odpovídající materiálně-technické předpoklady pro činnost ZUŠ. Zabezpečení hudebního oboru nástroji a učebními pomůckami, stejně jako materiální vybavení výtvarného oborů, jsou velmi dobré.

Ve sledované výuce hudebního a výtvarného oboru se pozitivně projevily odborné a pedagogické předpoklady vyučujících a jejich metodicky promyšlená a systematická

práce. Dobrá organizace vzdělávání a efektivní metody a formy práce měly pozitivní vliv na průběh výuky a její výsledky.

V místě svého působení je ZUŠ důležitou kulturně-vzdělávací institucí. Vedení školy a pedagogický sbor úspěšně usilují o otevřenost školy vůči veřejnosti. ZUŠ prezentuje svoji pestrout činnost řadou koncertů, vystoupení a výstav.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jiří Kachlík	Jiří Kachlík, v.r.
Člen týmu	Mgr. Jiří Brauner	Jiří Brauner, v.r.

V Brně dne 2. května 2005

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 9. 5. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jiří Žerníček, ředitel školy	Jiří Žerníček, v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-06-10	12-1008/05/131-986
Školská rada		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.